

Odpoveď na podnety Európskeho parlamentu uvedené v jeho uznesení o výročnej správe ECB za rok 2020

Výročnú správu ECB za rok 2020 predložil 14. apríla 2021 viceprezident ECB v rámci osobitného zasadania Výboru Európskeho parlamentu pre hospodárske a menové veci.¹ Prezidentka ECB sa 14. februára 2022 zúčastnila na plenárnej diskusii Európskeho parlamentu o výročnej správe.² V nasledujúci deň Parlament prijal uznesenie o výročnej správe ECB za rok 2020 (ďalej len „uznesenie“).³

Pri príležitosti predloženia výročnej správy ECB za rok 2021 Európskemu parlamentu ECB poskytuje svoju odpoveď na podnety Európskeho parlamentu uvedené v uznesení.⁴

1

Menová politika

Pokiaľ ide o výzvu uznesenia, aby ECB pozorne monitorovala zvýšenú mieru inflácie a prijala opatrenia na ochranu cenovej stability, ECB zostáva pevne odhodlaná udržiavať infláciu na cieľovej úrovni 2 %. Rozhodnutia menovej politiky ECB sú aj naďalej zamerané na dosahovanie cenovej stability v strednodobom horizonte. Vojna na Ukrajine výrazne negatívne ovplyvňuje hospodárstvo eurozóny a spôsobuje podstatný nárast neistoty. Hospodárske následky vojny budú závisieť od ďalšieho vývoja konfliktu, od dosahu zavedených sankcií a od ďalších možných opatrení. Inflácia výrazne vzrástla a v najbližších mesiacoch zostane vysoká, predovšetkým v dôsledku prudkého rastu cien energií. Najnovšie údaje od marca podporili očakávanie Rady guvernérov, pokiaľ ide o ukončenie čistého nákupu aktív v rámci programu nákupu aktív ECB v treťom štvrtroku. Kalibrácia menovej politiky bude aj naďalej prebiehať na základe dostupných údajov a priebežného hodnotenia výhľadu vývoja. ECB je pripravená všetky svoje nástroje v medziach svojho mandátu upraviť, v prípade potreby s použitím pružnosti, aby zabezpečila stabilizáciu inflácie na jej cieľovej úrovni 2 % v strednodobom horizonte.

Pokiaľ ide o zmienku o zabezpečovaní a monitorovaní nevyhnutnosti, vhodnosti a primeranosti opatrení menovej politiky, ECB tieto aspekty pri prijímaní menovopolitických rozhodnutí systematicky vyhodnocuje. Súčasťou tohto hodnotenia je analýza účinnosti a efektívnosti opatrení menovej politiky pri zabezpečovaní cenovej stability, ich výhod a možných vedľajších účinkov, ako aj ich

¹ Viac na [internetovej stránke ECB](#).

² Viac na [internetovej stránke ECB](#).

³ Znenie prijatého uznesenia je k dispozícii na [internetovej stránke Európskeho parlamentu](#).

⁴ Táto odpoveď sa nezaobrá otázkami uvedenými v uznesení Európskeho parlamentu o bankovej únii. Diskusia k týmto otázkam sa nachádza vo [výročnej správe ECB o činnosti dohľadu](#). Odpoveď na uznesenie o bankovej únii bude zverejnená neskôr v priebehu tohto roka.

interakcie a vyváženosti v priebehu času. Tento postup je mimoriadne dôležitý pri používaní menovopolitických nástrojov iných ako základné úrokové sadzby. Výsledok hodnotenia môže ovplyvniť intenzitu nasadenia týchto nástrojov, ako aj ich koncepciu, ktorú je možné prispôbiť s cieľom obmedziť alebo znížiť možné vedľajšie účinky.⁵

Pokiaľ ide o pripomienky uznesenia k vplyvu nízkych úrokových mier na podniky, na motiváciu zavádzať reformy a investovať a na dôchodkové systémy a systémy poistenia, spomínané hodnotenie primeranosti, ktoré ECB uskutočňuje, zohľadňuje všetky relevantné aspekty súvisiace s reálnou ekonomikou a finančným systémom. ECB svoje nástroje menovej politiky nepretržite monitoruje s cieľom zabezpečiť ich primeranosť z hľadiska plnenia zákonného cieľa, predovšetkým vzhľadom na skutočnosť, že vedľajšie účinky na finančný systém a ďalšie sektory sa môžu pri dlhšom trvaní nízkych úrokových sadzieb zintenzívniť.

Pokiaľ ide o účinnosť nástrojov menovej politiky ECB vrátane vplyvu cielených dlhodobějších refinančných operácií na reálnu ekonomiku, predovšetkým na malé a stredné podniky, menová politika ECB je nastavená tak, aby zabezpečovala dostupnosť likvidity pre všetky sektory hospodárstva. Prostredníctvom cielených dlhodobějších refinančných operácií (targeted longer-term refinancing operations – TLTRO) môžu banky v eurozóne získať veľmi výhodne úročené finančné prostriedky pod podmienkou, že budú pokračovať v úverovaní reálnej ekonomiky, čo je mimoriadne dôležité v čase vysokej neistoty. Celkovo existuje dostatok dôkazov o tom, že operácie TLTRO boli veľmi účinné pri znižovaní nákladov bánk na získanie financovania a pri podpore poskytovania bankových úverov podnikom a domácnostiam vrátane poskytovania likvidity mikropodnikom a samostatne zárobkovo činným osobám, ktoré zvyčajne úvery získavajú od bánk.⁶ Počas pandémie bola účinnosť opatrení zvýšená mikroprudenciálnymi a makroprudenciálnymi opatreniami a podporou rozpočtovej politiky, predovšetkým v podobe vládnych záruk a systémov moratórií. V apríli 2020 ECB zaviedla súbor cielených opatrení na uvoľnenie kolaterálnych požiadaviek, ktoré boli špeciálne zamerané na úvery menším podnikom vrátane samostatne zárobkovo činných osôb a súkromných osôb.⁷ Banky môžu úvery týmto skupinám financovať prostredníctvom výhodných operácií TLTRO a podporiť tak úverovanie týchto skupín. Všetky uvedené opatrenia menovej politiky majú za cieľ pomôcť udržať výhodné podmienky financovania a tým zmierniť finančné ťažkosti malých a stredných podnikov a zvýšiť ich odolnosť voči finančným šokom. ECB naďalej pozorne monitoruje podmienky financovania malých a stredných podnikov, predovšetkým prostredníctvom

⁵ ECB napríklad z programu TLTRO vylúčila hypotekárne úvery domácností, aby obmedzila riziko, že v dôsledku poskytovania úverov dôjde k neudržateľnému rastu cien nehnuteľností na bývanie. Ďalším príkladom je dvojestupňový systém úročenia prebytočnej likvidity, ktorý bol zavedený na potlačenie vplyvu záporných úrokových sadzieb na transmisiu menovej politiky prostredníctvom bankového sektora.

⁶ Ďalšie informácie: [TLTRO III and bank lending conditions](#), *Ekonomický bulletin*, č. 6, ECB, 2021.

⁷ Ďalšie informácie: [tlačová správa](#), ECB announces package of temporary collateral easing measures, ECB, 7. apríl 2020.

polročného prieskumu ECB o prístupe podnikov k financovaniu (Survey on the access to finance of enterprises (SAFE)).⁸

Pokiaľ ide o akceptovateľnosť gréckych štátnych dlhopisov v rámci programu nákupu aktív verejného sektora (public sector purchase programme – PSPP), ECB poznamenáva, že kreditná kvalita gréckych štátnych dlhopisov sa za posledné roky postupne zvyšuje, no zatiaľ nedosiahla prah akceptovateľnosti v rámci programu PSPP. Akceptovateľnosť gréckych štátnych dlhopisov v rámci programu PSPP podlieha rozhodnutiu Rady guvernérov na základe viacerých faktorov vrátane riadenia rizík. Aj keď sa cenné papiere gréckeho verejného sektora zatiaľ v rámci programu PSPP nenakupovali, z historicky nízkych sadzieb bankových úverov gréckym domácnostiam a podnikom je zjavné, že akomodačná menová politika ECB podstatnou mierou prispela k uvoľneniu finančných podmienok v Grécku.⁹ ECB si udržiava aktívnu prítomnosť na trhu s gréckymi štátnymi dlhopismi prostredníctvom reinvestícií cenných papierov nadobudnutých v rámci núdzového pandemického programu nákupu aktív (pandemic emergency purchase programme – PEPP), v rámci ktorého sú obchodovateľné dlhové cenné papiere vydané gréckou vládou akceptovateľné na základe výnimky. ECB bude aj naďalej reinvestovať všetky splatené cenné papiere nadobudnuté v rámci programu PEPP aspoň do konca roka 2024. V prípade zistenia rizík ohrozujúcich plynulú transmisiu menovej politiky do gréckej ekonomiky môže ECB okrem toho reinvestície PEPP pružne upraviť z hľadiska jednotlivých jurisdikcií, aby zabránila prípadnej neželanej trhovej fragmentácii.¹⁰ Grécke štátne dlhopisy sa zároveň dočasne akceptujú ako kolaterál v úverových operáciách Eurosystemu, čo bude platiť minimálne dovtedy, kým budú pokračovať reinvestície do gréckych štátnych dlhopisov v rámci programu PEPP.¹¹

2 Inflačný cieľ a meranie inflácie

Pokiaľ ide o nový inflačný cieľ ECB a pripomienku uznesenia k absencii aritmetickej referencie v definícii, ECB sa domnieva, že cenovú stabilitu možno najlepšie udržiavať sledovaním cieľa inflácie na úrovni 2 % v strednodobom horizonte. Táto kvantitatívna formulácia cieľa cenovej stability je jednoduchá, jasná a ľahko sa komunikuje. Preto sa očakáva, že prispeje k pevnejšiemu ukotveniu inflačných očakávaní. Strednodobá orientácia je dôležitá v záujme zohľadnenia neistoty vo vývoji inflácie a transmisii menovej politiky, uznávajúc skutočnosť, že menová politika infláciu v krátkodobom horizonte nedokáže ovplyvňovať, keďže sa na ekonomike a inflácii prejavuje s premenlivým oneskorením. Trvanie strednodobého horizontu nie je presne stanovené a nemusí nevyhnutne zodpovedať koncu horizontu projekcií. Jeho súčasťou je určitá flexibilita, ktorá umožňuje posúdiť pôvod šokov a odhliadnuť od tých, ktoré sú dočasné a môžu odznieť samy od seba, ako aj od tých, v dôsledku ktorých menová politika čelí rozporu, pretože inflácia

⁸ Ďalšie informácie: [Prieskum o prístupe podnikov k financovaniu](#), internetová stránka ECB.

⁹ Viac informácií o finančných podmienkach v Grécku: [list](#) od prezidentky ECB poslancovi Európskeho parlamentu Dimitriosovi Papadimoulisovi vo veci menovej politiky, 4. február 2022.

¹⁰ Ďalšie informácie: [rozhodnutia menovej politiky](#), ECB, 16. december 2021.

¹¹ Ďalšie informácie: [tlačová správa](#), ECB announces timeline to gradually phase out temporary pandemic collateral easing measures, ECB, 24. marec 2022.

a produkcia sa dočasne vyvíjajú opačným smerom (napr. v prípade ponukových šokov).¹²

Pokiaľ ide o začlenenie nákladov na bývanie vo vlastnej nehnuteľnosti (owner-occupied housing – OOH) do harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien (harmonised index of consumer prices – HICP), ECB poznamenáva, že Eurostat a národné štatistické úrady momentálne v úzkej súčinnosti s Európskym systémom centrálnych bánk (ESCB) diskutujú o postupe začlenenia OOH do HICP na základe odporúčania Rady guvernérov. Ako sa uvádza v novej stratégii menovej politiky ECB, preferovanou metódou začlenenia OOH do HICP podľa Rady guvernérov je prístup vychádzajúci z čistých obstarávacích nákladov. Tento prístup zohľadňuje zmeny výdavkov spojených s kúpou nehnuteľností, ktoré sú nové v sektoroch domácností, ako aj zmeny výdavkov spojených s vlastníctvom domov a bytov užívaných vlastníckmi. ECB zároveň predstavila plán s konkrétnymi krokmi na úplné začlenenie OOH do HICP.¹³ Vývoj, tvorba a šírenie príslušných cenových indexov – HICP a indexu cien bývania vo vlastnej nehnuteľnosti (owner-occupied housing price index – OOHPI) – je zodpovednosťou Európskeho štatistického systému (ESS), ktorý zahŕňa Eurostat a národné štatistické úrady členských štátov EÚ. Rozhodnutie o zohľadnení požiadaviek stanovených Radou guvernérov je preto v jeho právomoci. Pokiaľ ide o vplyv na HICP, z predbežnej analýzy pracovníkov ECB vyplýva, že za posledných desať rokov medzi mierou inflácie podľa indexu HICP zahŕňajúceho OOHPI a mierou inflácie podľa HICP bez OOHPI nebol veľký rozdiel.¹⁴

Pokiaľ ide o adekvátne meranie spotrebiteľských výdavkov, ECB zastáva názor, že začlenenie OOH do HICP by pomohlo vernejšie zachytiť jav inflácie spotrebiteľských cien, pričom zároveň uznáva komplexnosť oddelenia spotrebnej zložky. HICP vo svojej súčasnej podobe zahŕňa výdavky na skutočné nájomné za bývanie, ako aj prevádzkové náklady vlastníkov a nájomcov.¹⁵ Najdôležitejšia časť nákladov domácností na bývanie vo vlastnej nehnuteľnosti – kúpa domov a bytov a výdavky spojené s vlastníctvom nehnuteľnosti, prípadne odhadované náklady na bývanie vo vlastnej nehnuteľnosti – však v HICP zahrnutá nie je. Cenový vývoj na trhu s nehnuteľnosťami na bývanie tak index HICP nezachytáva v plnej miere. Zároveň je však dôležité poznamenať, že podľa jeho právneho základu by sa HICP mal zameriavať len na spotrebné výdavky a nemal by teda zahŕňať investície. Oddelenie spotrebnej zložky je však zložité, a to tak

¹² Ďalšie informácie: [The ECB's price stability framework: past experience, and current and future challenges](#), *Occasional Paper Series*, č. 269, ECB, september 2021.

¹³ Ďalšie informácie: [An overview of the ECB's monetary policy strategy](#), časť 3, ECB, júl 2021; [prejav prezidentky Christine Lagardovej na vystúpení vo Výbore Európskeho parlamentu pre hospodárske a menové veci](#), 15. november 2021.

¹⁴ Z analýzy vyplýva, že cenový index v podobe kombinácie HICP a OOHPI vykazuje mieru inflácie, ktorá je viac cyklická ako súčasná miera inflácie HICP. V období rokov 2012 až 2020 boli rozdiely obmedzené: predstavovali najviac –0,3 percentuálneho bodu, resp. +0,3 percentuálneho bodu; v priemere dosahovali +0,1 percentuálneho bodu. Ďalšie informácie: [Owner-occupied housing and inflation measurement](#), *Ekonomický bulletin*, č. 1, ECB, 2022. Tento článok tiež vysvetľuje charakteristiky kombinovaného indexu HICP a OOHPI, jeho základnú štatistickú koncepciu a spôsoby zostavovania, ako aj kroky potrebné na eventuality začlenenie OOH do HICP.

¹⁵ Prevádzkové náklady zahŕňajú náklady na materiál a služby spojené s menšími opravami, poistenie nehnuteľnosti, elektrickú energiu, plyn a ďalšie palivá, vodné, stočné a odvoz odpadu.

z koncepčného, ako aj z technického hľadiska.¹⁶ Oddelenie spotrebnej zložky v OOHPI si vyžaduje dôkladnú analýzu, keďže všeobecne akceptované a presvedčivé prístupy zatiaľ neexistujú.¹⁷ Na dosiahnutie eventuálnej dohody o všeobecne akceptovanom prístupe, ktorá je predpokladom zostavenia oficiálneho indexu HICP zahŕňajúceho OOH, je potrebná ďalšia analytická práca. Tá by potenciálne mala byť spoločným úsilím ESS, ESCB a ďalších zainteresovaných medzinárodných organizácií. Vyslovenie konkrétnych očakávaní o spôsobe a načasovaní ďalšieho napredovania v tejto oblasti by bolo v súčasnosti predčasné. Pred začlenením OOH do HICP je okrem toho potrebné pokročiť aj v otázke včasnosti a periodicity indexu OOHPI.

3 Klimatické zmeny

Pokiaľ ide o nový klimatický akčný plán ECB a jej podrobný plán opatrení na ďalšie začlenenie aspektov klimatických zmien do jej rámca menovej politiky¹⁸, ECB poznamenáva, že ich implementácia smeruje k dosiahnutiu cieľov stanovených na rok 2022. Patrí sem okrem iného podrobný plán požiadaviek na zverejňovanie v súvislosti s kolaterálnym rámcom a nákupom aktív, pilotný záťažový test súvahy Eurosystemu a navrhované zmeny rámca programu nákupu aktív podnikového sektora. Implementácia akčného plánu bude v niektorých oblastiach čiastočne závisieť od vývoja súvisiacich politík a iniciatív EÚ v oblasti zverejňovania a vykazovania informácií o environmentálnej udržateľnosti, ktoré zároveň podporí. Znamená to, že prípadné oneskorenie nadobudnutia účinnosti príslušných právnych predpisov, napríklad smernice o vykazovaní informácií o udržateľnosti podnikov (Corporate Sustainability Reporting Directive – CSRD), bude mať pravdepodobne vplyv aj na priebeh implementácie príslušných opatrení ECB. ECB berie na vedomie naliehavú potrebu prijatia a implementácie smernice CSRD a vyzýva spoluzákonodarcov, aby zabezpečili, že jej nadobudnutie účinnosti, dátum začiatku vykazovania a okruh dotknutých subjektov budú adekvátne odrážať jej zásadný význam.

Popri akčnom pláne už ECB a Eurosystem na aspekty klimatických zmien v mnohých oblastiach prihládajú. ECB napríklad v rámci programov nákupu aktív pravidelne nakupuje zelené dlhopisy a klimatické riziká zohľadňuje vo svojich postupoch hĺbkovej kontroly pri nákupoch podnikových dlhopisov. V oblasti finančnej stability a bankového dohľadu ECB v septembri 2021 zverejnila metodiku a výsledky

¹⁶ Problém spojený s implementáciou prístupu vychádzajúceho z čistých obstarávacích nákladov v HICP spočíva vo dvojitej povahe nehnuteľností na bývanie: kúpa nehnuteľnosti by sa na prvý pohľad mohla považovať za investíciu do aktíva. Kupujúci však môžu mať rôzne zámery: nehnuteľnosť môžu využívať len na investičné účely (jej prenájmom), alebo ju môžu využívať primárne na spotrebu (jej užívaním ako vlastníci). Keďže vlastník-užívateľ má prospech aj z prípadného rastu hodnoty nehnuteľnosti v priebehu času, nehnuteľnosť sa využíva na investície i spotrebu.

¹⁷ V doterajších úvahách sa počítalo s tým, že kúpa pozemku, na ktorom nehnuteľnosť užívaná vlastníkom stojí, by sa mohla považovať za investičnú zložku, okrem iného vzhľadom na skutočnosť, že hodnota pozemku počas jeho užívania neklesá. Dalo by sa však argumentovať, že za investíciu možno považovať aj kúpu stavby. V národných účtoch sa ako investícia označuje kúpa pozemku i kúpa stavby. Podľa prístupu vychádzajúceho z národných účtov by sa teda výdavky OOH spojené s kúpou nehnuteľností na bývanie nepovažovali za spotrebné výdavky.

¹⁸ Ďalšie informácie: [tlačová správa](#), ECB predstavila akčný plán integrácie aspektov klimatických zmien do svojej stratégie menovej politiky, ECB, 8. júl 2021.

celosystémového klimatického záťažového testu¹⁹ a v januári 2022 začala svoj vlastný klimatický záťažový test.²⁰ Vo svojich prioritách dohľadu na obdobie rokov 2022 až 2024²¹ navyše ECB vystavenosť klimatickým a environmentálnym rizikám označila za jedno z hlavných slabých miest, ktorým je nevyhnutné sa zaoberať. A napokon, centrum pre klimatické zmeny, ktoré ECB zriadila, pomáha využívať interné odborné znalosti a formovať klimatickú agendu ECB.²²

Pokiaľ ide o program ECB pre nákup aktív podnikového sektora a zásadu trhovej neutrality, ECB poznamenáva, že na tejto téme pracuje. V pláne opatrení ECB súvisiacich s klimatickými zmenami – v bode 9 týkajúcom sa operácií menovej politiky – je stanovený záväzok ECB upraviť v medziach jej mandátu rámec určujúci alokáciu nákupu dlhopisov podnikového sektora, aby zohľadňoval aspekty klimatických zmien.²³ Súčasťou kritérií bude požiadavka, aby emitenti dodržiavali minimálne právne predpisy EÚ, ktorými sa vykonáva Parížska dohoda. Ako sa uvádza v bode 4 plánu, hodnotenie potenciálneho nesúladu v referenčných hodnotách nákupov ECB, i so zreteľom na potenciálnu trhovú neefektívnosť, bude slúžiť ako vstup pri vývoji možných alternatív. V súlade s plánom opatrení bude do polovice roka 2022 prebiehať vývoj konkrétnych návrhov na úpravu rámca programu nákupu aktív podnikového sektora, pričom implementácia je naplánovaná na koniec roka 2022.

Pokiaľ ide o výzvu uvedenú v uznesení, aby ECB urýchlila svoju snahu o zvyšovanie podielu zelených dlhopisov vo svojom portfóliu, ECB poznamenáva, že jej tematická investičná stratégia v rámci jej portfólia vlastných zdrojov v roku 2021 viedla k zvýšeniu podielu zelených dlhopisov na 7,6 %. ECB zelené cenné papiere nakupuje priamo na sekundárnom trhu a prostredníctvom investície do investičného fondu pre zelené dlhopisy denominovaného v eurách pre centrálnu banku (EUR BISIP G2), ktorý v januári 2021 zriadila Banka pre medzinárodné zúčtovanie. ECB tento podiel plánuje v nasledujúcich rokoch ďalej zvyšovať, pričom pripúšťa určité ťažkosti spojené s pasívnou správou portfólia vlastných zdrojov ECB a pomerne nízkou likviditou zelených dlhopisov na sekundárnych trhoch. ECB nemôže nakupovať štátne dlhové nástroje na primárnom trhu z dôvodu zákazu menového financovania stanoveného v článku 123 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Pokiaľ ide o začlenenie klimatických rizík do kolaterálneho rámca, ECB poznamenáva, že pri revízii rámcov oceňovania a kontroly rizík pre aktíva, ktoré protistrany využívajú ako kolaterál v úverových operáciách Eurosystému, rieši aj otázku zohľadňovania príslušných klimatických rizík. ECB zavedie požiadavky na zverejňovanie informácií o aktívach súkromného sektora ako nové kritérium akceptovateľnosti alebo ako základ diferencovaných

¹⁹ Ďalšie informácie: [tlačová správa](#), Firms and banks to benefit from early adoption of green policies, ECB's economy-wide climate stress test shows, ECB, 22. september 2021.

²⁰ Ďalšie informácie: [tlačová správa](#), Bankový dohľad ECB začína klimatický záťažový test 2022, ECB, 27. január 2022.

²¹ [Bankový dohľad ECB – Priority dohľadu na obdobie 2022 – 2024](#), ECB, 7. december 2021.

²² Ďalšie informácie: [tlačová správa](#), ECB sets up climate change centre, ECB, 25. január 2021.

²³ Ďalšie informácie: [tlačová správa](#), Detailed roadmap of climate change-related actions, ECB, 8. júl 2021.

podmienok týkajúcich sa kolaterálu a nákupu aktív. ECB poznamenáva, že hoci je na dobrej ceste oznámiť podrobný plán v roku 2022, pri zavádzaní tejto iniciatívy do praxe bude zohľadňovať opatrenia a iniciatívy EÚ v oblasti zverejňovania a vykazovania informácií o environmentálnej udržateľnosti, ako sa uvádza vyššie. ECB napokon poznamenáva, že jej akčný plán zahŕňa aj zvýšenie jej kapacít v oblasti hodnotenia rizík. Tieto opatrenia zahŕňajú zavedenie klimatických záťažových testov súvahy Eurosystému v roku 2022 a posúdenie toho, či ratingové agentúry akceptované rámcom Eurosystému pre hodnotenie kreditného rizika zverejňujú informácie potrebné na posúdenie integrácie klimatických rizík do ich úverových ratingov. ECB tiež vypracuje minimálne štandardy začlenenia klimatických rizík do vlastných interných ratingov.

ECB súhlasí s dôležitosťou spolupráce s medzinárodnými sieťami a nadviazania dialógu s občianskou spoločnosťou.

ECB sa aktívne a intenzívne zapája do činnosti siete centrálnych bánk a orgánov dohľadu pre ekologizáciu finančného systému (NGFS)²⁴ a významne prispieva k politickej agende EÚ v rámci svojej poradnej funkcie na základe zmlúv o EÚ.²⁵ ECB je tiež členom platformy pre udržateľné financovanie a pozorovateľom Rady pre vykazovanie informácií o udržateľnosti Európskej poradnej skupiny pre finančné výkazníctvo (EFRAG). Na medzinárodnej úrovni ECB výrazne podporovala agendu udržateľného financovania a klimatických rizík v medzinárodných fórach vrátane G7²⁶ a BIS²⁷. Na európskej úrovni ECB prispievala do siete udržateľného financovania Európskeho orgánu pre bankovníctvo (EBA) a do podskupín EBA pre transparentnosť a vykazovanie. ECB sa tiež aktívne zapája do medziinštitucionálnych sietí s cieľom vymieňať si informácie a najlepšie postupy riadenia týkajúce sa interného systému environmentálneho riadenia zúčastnených inštitúcií.²⁸ Pokiaľ ide o dialóg s občianskou spoločnosťou, ECB si vysoko cení kľúčovú úlohu organizácií občianskej spoločnosti pri zvyšovaní povedomia o klimatických zmenách a diskusií o politických opatreniach, ktoré patria do mandátu ECB.²⁹ Úloha ECB v riešení otázky klimatických zmien bola témou jedného zo seminárov občianskej spoločnosti,

²⁴ V roku 2021 ECB významne prispievala k činnosti všetkých tematických skupín NGFS (mikroprudenciálny dohľad a dohľad, makrofinančná pomoc, rozšírenie zeleného financovania, preklenutie chýbajúcich údajov a výskum) i pracovnej skupiny pre právne otázky.

²⁵ V roku 2021 ECB zverejnila svoje stanoviská k legislatívnym návrhom v oblastiach, ktoré patria do kompetencie ECB, ako je návrh smernice o vykazovaní informácií o udržateľnosti podnikov a návrh nariadenia o európskych zelených dlhopisoch. Okrem toho sa zúčastňovala na rokovaníach fór EÚ o tejto otázke, ako sú zasadnutia Rady ECOFIN, Euroskupiny a príslušných výborov a pracovných skupín, ako aj interakcie s Európskym parlamentom.

²⁶ Najmä v rámci skupín G7, G20, obnovenej pracovnej skupiny G20 pre udržateľné financovanie a iniciatívy G20 týkajúcej sa chýbajúcich údajov.

²⁷ ECB prispela do pracovnej skupiny Bazilejského výboru pre bankový dohľad na vysokej úrovni pre finančné riziká súvisiace s klímou a aktívne sa zúčastňovala na troch pracovných okruhoch Rady pre finančnú stabilitu, ktoré sa zaoberajú otázkami súvisiacimi s klímou.

²⁸ Patrí medzi ne medziinštitucionálna skupina pre environmentálne manažérstvo (GIME), ktorá pozostáva z inštitúcií a orgánov Európskej únie, a environmentálna sieť centrálnych bánk (ENCB), ktorá spája európske národné centrálné banky na účely výmeny informácií o výsledkoch inštitúcií v oblasti životného prostredia a zvyšovaní informovanosti.

²⁹ Viac informácií: [Civil society seminar series](#), ECB.

ktorý sa konal 13. januára 2022,³⁰ pričom ECB má v úmysle v budúcnosti usporiadať viac seminárov o klimatických témach.

Pokiaľ ide o výzvu uvedenú v uznesení na zintenzívnenie snahy o začlenenie klimatických aspektov do bežnej činnosti, ECB poznamenáva, že v roku 2021 oznámila svoje rozhodnutie zosúladiť organizačné environmentálne ciele do roku 2030 s cieľom Parížskej dohody obmedziť globálne otepľovanie na 1,5 °C v porovnaní s predindustriálnou úrovňou.³¹ Tento záväzok sprevádza aj rozšírenie rozsahu vykazovania uhlíkovej stopy ECB, ktoré zviditeľní vplyvy v celom hodnotovom reťazci. Rozšírený rozsah bude zverejnený v environmentálnom vyhlásení ECB na rok 2022 spolu s aktualizovaným programom environmentálneho manažérstva, ktorý obsahuje ciele a plánované opatrenia ECB na dosiahnutie uvedených základných environmentálnych cieľov. Okrem toho v súlade s výzvou Európskeho parlamentu uvedenou v minuloročnom uznesení ECB zahrnula do výročnej správy za rok 2021 aj ďalšiu kapitolu, v ktorej zhrnula svoj prístup k témam environmentálnej a sociálnej udržateľnosti a udržateľnosti riadenia, ktoré boli identifikované prostredníctvom posúdenia významnosti.³² Napokon, ECB je registrovaná v Európskej schéme pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS) a od roku 2010 je certifikovaná v súlade s normou ISO 14001 v snahe zlepšiť spôsob, akým začleňuje environmentálne aspekty do svojich vnútorných procesov.

4 Digitálne euro, platobné služby, kryptoaktíva a kybernetická bezpečnosť

Pokiaľ ide o výzvu uvedenú v uznesení, aby ECB zabezpečila, že digitálne euro bude zodpovedať očakávaniam verejnosti, ECB súhlasí s tým, že digitálne euro musí spĺňať platobné potreby ľudí. Hlavným cieľom digitálneho eura je zachovať prístup verejnosti k peniazom centrálnej banky a ich plnú použiteľnosť v čoraz digitalizovanejšom hospodárstve. Na splnenie tejto úlohy však ľudia musia byť schopní a ochotní ho využívať. Počas výskumnej fázy sa preto budú posudzovať prípady používania, ktoré by malo digitálne euro prioritne ponúkať, aby mohlo plniť úlohu bezrizikovej, dostupnej a efektívnej formy digitálnych peňazí centrálnej banky. ECB počas výskumnej fázy aktívne spolupracuje aj s viacerými zainteresovanými stranami vrátane občanov a obchodníkov prostredníctvom špecializovaných prieskumov a skupín.³³ Napokon, kľúčovú úlohu zohrá zosúladenie európskych orgánov a inštitúcií so zreteľom na ich príslušné mandáty a nezávislosť. ECB preto naďalej úzko spolupracuje s Európskym parlamentom a je odhodlaná pravidelne si vymieňať informácie o digitálnom eure s Výborom Európskeho parlamentu pre

³⁰ Člen Výkonnej rady Frank Elderson a vedúca centra ECB pre zmenu klímy Irene Heemskerková sa stretli so zástupcami 15 organizácií občianskej spoločnosti a diskutovali o tom, ako ECB začleňuje klimatické a environmentálne aspekty do svojej práce.

³¹ [2021 update of the ECB's Environmental Statement](#), ECB.

³² Bod 43 [uznesenia](#) Európskeho parlamentu z 10. februára 2021 o výročnej správe Európskej centrálnej banky za rok 2020 (2020/2123(INI)).

³³ [Tlačová správa](#), ECB publishes report on payment preferences as part of digital euro investigation phase, ECB, 30. marca 2022.

hospodárske a menové veci v nadväznosti na pokrok dosiahnutý počas výskumnej fázy.³⁴

Pokiaľ ide o zmienky o operáciách ECB v rámci systému TARGET2 a kybernetickú bezpečnosť, ECB spolu s Eurosystémom monitoruje včasné dokončenie akčného plánu schváleného Radou guvernérov v decembri 2021 na základe odporúčaní vydaných v nadväznosti na incidenty, ku ktorým došlo v roku 2020. V prípade viacerých odporúčaní už boli príslušné opatrenia zavedené v priebehu roka 2021; väčšina zostávajúcich opatrení bude zavedená do konca roka 2022.³⁵ Účastníci trhu budú o zavádzaní opatrení informovaní. Pokiaľ ide o kybernetickú bezpečnosť, v roku 2018 bolo dohodnutých viacero zlepšení kybernetickej odolnosti s cieľom zvýšiť kybernetickú odolnosť systému TARGET2, ktoré už boli v plnej miere uskutočnené.³⁶ Ďalšie opatrenia na zvýšenie kybernetickej odolnosti budú zavedené v ďalšom priebehu roka 2022. ECB zároveň v rámci svojej úlohy dohľadu aktívne podporuje kybernetickú odolnosť európskych infraštruktúr finančného trhu, napríklad požadovaním ich súladu s očakávaniami Eurosystému v oblasti dohľadu nad kybernetickou odolnosťou. ECB ďalej podporuje kybernetickú odolnosť európskych infraštruktúr finančného trhu formou testovania prieniku založeného na hrozbách prostredníctvom európskeho rámca pre etické červené tímy založené na spravodajských informáciách o hrozbách (TIBER-EU). ECB takisto nepretržite spolupracuje s kľúčovými infraštruktúrami finančného trhu a príslušnými zainteresovanými stranami prostredníctvom rady pre kybernetickú odolnosť eura pre celoeurópske finančné infraštruktúry v oblastiach, ako je výmena informácií, krízové riadenie, odborná príprava a informovanosť a riadenie kybernetických rizík tretích strán.

Pokiaľ ide o výzvu, aby ECB zabezpečila primeranú rovnováhu medzi inováciami v oblasti finančných technológií a zaistovaním finančnej stability, ECB uznáva výhody, ktoré by finančné inovácie mohli priniesť finančným službám z hľadiska pohodlia, efektívnosti a dostupnosti pre širšie segmenty spoločnosti. Predpokladom naplnenia týchto výhod je dobre fungujúci finančný systém, ktorý môže primerane a účinne zvládať súvisiace riziká pre finančnú stabilitu a plniť iné ciele verejnej politiky (ako je integrita trhu, hladké fungovanie trhových infraštruktúr a platobného styku a ochrana spotrebiteľa/investora). ECB bude naďalej podporovať finančné inovácie so zreteľom na potrebu primeraných záruk podľa zásady „rovnaké riziko, rovnaké pravidlá“.

Pokiaľ ide o monitorovanie vývoja kryptoaktív, ECB zintenzívnila monitorovanie rizík, ktoré kryptoaktíva predstavujú pre finančnú stabilitu, ako aj ich vplyvu na transmisiiu menovej politiky a na bezpečnosť a hladké fungovanie trhovej infraštruktúry a platobného styku. V priebehu roka 2021 ECB zverejnila niekoľko stanovísk, v ktorých okrem iného odporučila rozšíriť požiadavky na vysledovateľnosť kryptoaktív, vytvoriť osobitný spoľahlivý nový režim pre kryptoaktíva a posilniť kybernetickú bezpečnosť a prevádzkovú odolnosť finančného

³⁴ [List Fabia Panettu adresovaný Irene Tinagliovej](#), poslankyni Európskeho parlamentu, o rozhodnutí Rady guvernérov ECB spustiť výskumnú fázu projektu digitálneho eura, 14. júla 2021.

³⁵ [List Fabia Panettu adresovaný Irene Tinagliovej](#), poslankyni Európskeho parlamentu, o akčnom pláne na základe odporúčaní vydaných v nadväznosti na incidenty v systéme TARGET v roku 2020.

³⁶ [Cyber resilience oversight expectations for financial market infrastructures](#), ECB, december 2018.

sektora.³⁷ Eurosystem okrem toho v novembri 2021 zverejnil rámec dohľadu nad elektronickými platobnými nástrojmi, schémami a dojednaniami (PISA).³⁸ ECB prostredníctvom svojej účasti v medzinárodných normotvorných orgánoch aktívne podporuje vývoj medzinárodných noriem na zmiernenie rizík kryptoaktív, stablecoinov a decentralizovaného financovania.

Pokiaľ ide o vyjadrenie obáv v uznesení v súvislosti s nekalými ustanoveniami a praktikami, ktoré bankový sektor používa v spotrebiteľských zmluvách v niektorých členských štátoch, ECB by chcela opätovne uviesť, že európsky zákonodarca ECB nepoveril úlohami v oblasti ochrany spotrebiteľa. V tomto zmysle sa v odôvodnení 28 nariadenia o jednotnom mechanizme dohľadu vysvetľuje, že úlohy dohľadu, ktoré neboli zverené ECB, vrátane úloh v oblasti ochrany spotrebiteľa, by mali zostať v kompetencii vnútroštátnych orgánov.³⁹ Úlohy v oblasti ochrany spotrebiteľa sú teda v kompetencii vnútroštátnych orgánov členských štátov.

5 Inštitucionálne záležitosti

Pokiaľ ide o výzvu uvedenú v uznesení na ďalšie posilnenie opatrení ECB týkajúcich sa transparentnosti a zodpovednosti, ECB oceňuje úlohu, ktorú Európsky parlament zohráva pri účinnom plnení povinností ECB v oblasti zodpovednosti a ako most medzi ECB a občanmi. Flexibilita, ktorá formuje postupy v oblasti zodpovednosti v posledných rokoch, je účinná a zabezpečuje, aby sa vzťahy naďalej vyvíjali v súlade s vývojom situácie. ECB je zároveň pripravená zapojiť sa do ďalších diskusií o tom, ako môže spolu s Európskym parlamentom prispieť k zlepšeniu existujúcich postupov v oblasti zodpovednosti. Tieto diskusie sa musia odohrávať v medziach zmluvy a pri plnom rešpektovaní nezávislosti ECB. Okrem toho sa ECB na základe postupov zavedených v prieskume verejnej mienky počas revízie svojej stratégie menovej politiky zaviazala pokračovať v zmysluplnom dialógu so širšou verejnosťou a občianskou spoločnosťou. Od septembra 2020 ECB zaviedla štvrtročné semináre občianskej spoločnosti⁴⁰ – príklad už bol spomenutý v bode 3 o klimatických zmenách – a ďalej posudzuje nové formáty stretnutí, ako sú diskusie za okrúhlym stolom, ktoré by umožnili väčšiu mieru interakcie a výmeny názorov s organizáciami občianskej spoločnosti, a to pravidelne i ad hoc. Pokiaľ ide o širšiu verejnosť, ECB vyvíja stratégie na prepojenie a zapojenie sa do dialógu s občanmi v celej eurozóne, pričom berie do úvahy rôzne virtuálne, fyzické i hybridné

³⁷ Stanovisko Európskej centrálnej banky z 30. novembra 2021 k návrhu nariadenia, ktorým sa rozširujú požiadavky na vysledovateľnosť tak, aby zahŕňali aj prevody kryptoaktív (CON/2021/37)(2022/C 68/02), stanovisko Európskej centrálnej banky z 19. februára 2021 k návrhu nariadenia o trhoch s kryptoaktívami a o zmene smernice (EÚ) 2019/1937 (CON/2021/4) (2021/C 152/01) a stanovisko Európskej centrálnej banky zo 4. júna 2021 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o digitálnej prevádzkovej odolnosti finančného sektora (CON/2021/20) (2021/C 343/01).

³⁸ Tlačová správa, The Eurosystem oversight framework for electronic payments (PISA) is published, 22. novembra 2021. Týmto rámcom sa stanovuje súbor zásad dohľadu na základe medzinárodných noriem s cieľom posúdiť bezpečnosť a efektívnosť elektronických platobných nástrojov, schém a opatrení vrátane digitálnych platobných tokenov (napr. kryptoaktíva používané v rámci platobnej schémy, ako aj stablecoinov) a poskytovateľov digitálnej peňaženky.

³⁹ Nariadenie Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami.

⁴⁰ Semináre vedú výkonní predstavitelia a odborníci ECB, ktorí objasňujú rôzne témy spoločného záujmu a diskutujú so zástupcami organizácií občianskej spoločnosti.

formáty, ktoré pomôžu osloviť veľký počet občanov rôznych národností, vekových skupín a sociálno-ekonomického postavenia.

Pokiaľ ide o výzvu uvedenú v uznesení, aby ECB zabezpečila nezávislosť členov jej Výboru pre audit a Etického výboru, ECB poznamenáva, že ich nezávislosť je výslovne stanovená v mandáte Výboru pre audit a v rozhodnutí, ktorým sa zriaďuje Etický výbor. V poslednej dobe tiež prebehli iniciatívy na ďalšie upevnenie nezávislosti členov, ako napríklad požiadavka, aby externí členovia Výboru pre audit predložili vyhlásenie o záujmoch.⁴¹ Hoci sa pre hladké a účinné fungovanie výborov za kľúčové považujú dôkladné znalosti inštitucionálneho usporiadania, úloh a zodpovednosti ECB, ECB v plnej miere uznáva aj významnú pridanú hodnotu členov s rôznou praxou a odbornosťou. Členstvo v oboch výboroch bolo sprístupnené pre externých členov a medzi členov Etického výboru sa už niekoľko rokov radí hlavný etický poradca mimovládnej organizácie a bývalý poradca pre etiku Medzinárodného menového fondu.

Pokiaľ ide o zloženie jej poradných skupín, ECB poznamenáva, že takéto skupiny boli zriadené ako efektívny a účinný prostriedok umožňujúci priamo zhromažďovať špecializované informácie o trhu. Vzhľadom na svoj mandát a podobne ako iné významné centrálné banky má ECB časté kontakty s účastníkmi finančného trhu a inými hospodárskymi subjektmi, okrem iného s cieľom overiť a zabezpečiť správne fungovanie a vysokú kvalitu služieb infraštruktúry pre operácie menovej politiky a platobné systémy.⁴² ECB je plne transparentná, pokiaľ ide o jej vzťahy s takýmito skupinami, a na svojej internetovej stránke uverejňuje ich mandáty, zloženie členov, programy a súhrnné záznamy zo stretnutí.⁴³

Pokiaľ ide o nástroj ECB na oznamovanie porušení predpisov (whistleblowing), ECB konštatuje, že tento nástroj je plne v súlade so zásadami smernice EÚ o ochrane osôb, ktoré nahlasujú porušenia práva Únie.⁴⁴ Rámec ECB predstavuje jednoduchý nástroj na anonymné oznamovanie porušení predpisov, ako aj prísne pravidlá na ochranu oznamovateľov pred odvetnými opatreniami. V priebehu roka 2021 boli prostredníctvom tohto nového nástroja podané približne dve tretiny sťažností oznamovateľov, z toho viac ako polovica anonymne.

Pokiaľ ide o zmienky uznesenia o nízkom zastúpení žien vo Výkonnej rade ECB a v Rade guvernérov, ECB poznamenáva, že o zložení týchto dvoch rozhodovacích orgánov nerozhoduje. Postup menovania členov Výkonnej rady

⁴¹ [Audit Committee - Declarations of Interests](#), ECB, 31. marca 2022.

⁴² Bližšie informácie sú uvedené v [liste](#) prezidenta ECB adresovaného viacerým poslancom Európskeho parlamentu o vzájomných vzťahoch ECB s externými subjektmi, ECB, 23. januára 2018.

⁴³ Napríklad [kontaktná skupina dlhopisového trhu](#), [kontaktná skupina peňažného trhu](#), [kontaktná skupina devízového trhu a skupina prevádzkových manažérov ECB](#).

⁴⁴ [Rozhodnutie](#) Európskej centrálnej banky z 20. októbra 2020, ktorým sa mení služobný poriadok Európskej centrálnej banky, pokiaľ ide o zavedenie nástroja na oznamovanie porušenia predpisov a zlepšenie ochrany oznamovateľov (ECB/2020/NP37) a [rozhodnutie](#) Európskej centrálnej banky (EÚ) 2020/1575 z 27. októbra 2020 o posudzovaní informácií o porušení predpisov, ktoré boli nahlásené použitím nástroja na nahlasovanie porušenia predpisov, ak je dotknutou osobou vysokopostavený úradník ECB (ECB/2020/54).

ECB je stanovený v zmluve.⁴⁵ Zmeny spôsobu implementácie zmluvy v otázke výberového procesu členov Výkonnej rady sú v kompetencii Rady Európskej únie a Európskeho parlamentu.

Napokon, pokiaľ ide o snahu ECB o zabezpečenie rodovo vyváženého zastúpenia vo všetkých jej pozíciách v rámci organizačnej hierarchie, ECB poznamenáva, že zlepšenie rodovej vyváženosti je jednou z priorit jej programu od zavedenia prvých rodových cieľov v roku 2013. Účelom týchto cieľov bolo zdvojnásobiť podiel žien vo vedúcich pozíciách v období rokov 2013 až 2019.⁴⁶ V roku 2020 ECB svoje úsilie o dosiahnutie väčšej rodovej vyváženosti zintenzívnila a oznámila novú stratégiu rodovej rozmanitosti.⁴⁷ Nová stratégia vymedzuje cieľové percentuálne podiely so zameraním na ročný podiel žien vymenovaných na nové a voľné pozície, ako aj ciele pre celkový podiel žien zamestnaných na rôznych platových úrovniach a vzťahuje sa na obdobie do roku 2026. Nové ciele idú nad rámec vedúcich pozícií⁴⁸ a ich cieľom je do roku 2026 zvýšiť podiel žien na 36 % až 51 % v závislosti od úrovne. Ďalším cieľom je obsadiť aspoň polovicu nových a voľných pozícií na viacerých úrovniach ženami. ECB uverejní predbežné hodnotenie neskôr v tomto roku, ďalšie hodnotenie bude nasledovať v roku 2024. Ciele sú sprevádzané súborom dodatočných opatrení na podporu rodovej rozmanitosti. Cieľom je posilniť zastúpenie žien, zlepšiť postupy naboru zamestnancov, zvýšiť manažérsku zodpovednosť, investovať do rozvoja vedenia a podporiť pružný pracovný režim. Okrem iniciatív na zlepšenie rodovej vyváženosti ECB zaviedla aj opatrenia na podporu rozmanitosti a inklúzie v širšom zmysle. Jedným z takýchto opatrení je inkluzívna odborná príprava v oblasti vedenia zavedená v roku 2021 s cieľom zvýšiť informovanosť, zlepšiť rozhodovanie, spoluprácu a zapojenie zamestnancov. ECB tiež zaviedla kurzy elektronického vzdelávania zamerané na rozmanitosť a inklúziu pre všetkých zamestnancov, ktoré sa okrem iného zameriavajú na nevedomú zaujatosť a dôstojnosť v práci.

⁴⁵ Členov Výkonnej rady ECB vymenúva Európska rada na návrh Rady Európskej únie, po konzultácii s Európskym parlamentom a Radou guvernérov ECB. Viac v článku 283 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a článok 11.2 Protokolu o Štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky.

⁴⁶ Ku koncu roka 2019 ženy zastávali takmer 31 % vyšších riadiacich pozícií, v porovnaní s 12 % na konci roka 2012. Navyše 30 % všetkých riadiacich pracovníkov ECB ku koncu roka 2019 boli ženy, čo predstavuje nárast oproti 17 % na konci roka 2012. Celkovo podiel žien ku koncu roka 2019 predstavoval 45 % všetkých zamestnancov, v porovnaní so 43 % na konci roka 2012.

⁴⁷ Ďalšie informácie: [tlačová správa](#), ECB announces new measures to increase share of female staff members, ECB, 14. mája 2020.

⁴⁸ Zahŕňajú úroveň vedúceho odborníka (platová skupina H platovej stupnice ECB), odborníka (platové skupiny F/G a G platovej stupnice ECB) a analytika (platová skupina E/F platovej stupnice ECB).